

Co to jest zaćma?

Zaćma to zmętnienie naturalnej soczewki oka, które postępuje wraz z upływem czasu i skutkuje pogorszeniem widzenia. Najczęściej ten problem dotyczy osób powyżej 50. roku życia i jest wynikiem zmian w obrębie tkanek oka spowodowanych starzeniem się organizmu.

Zdarza się również, że zaćma jest wrodzona lub nabyta – może być spowodowana przyjmowaniem niektórych leków (np. preparatów sterydowych), chorobami ogólnoustrojowymi (np. cukrzycą) lub urazami.

Jakie są objawy zaćmy?

Najczęściej do objawów zaćmy zaliczane są:

- zamglone lub rozmazane widzenie
- gorsze widzenie w nocy lub przy jasnym świetle
- osłabienie widzenia barw
- jednooczne dwojenie
- rozszczepienie światła
- pojawienie się lub zmiana istniejącej wady refrakcji (konieczność częstego zmieniania okularów)

Jak wyleczyć zaćmę?

Trwają badania nad sposobami leczenia zachowawczego zaćmy, jednak obecnie jedynym skutecznym rodzajem leczenia zaćmy jest zabieg operacyjny. Nie każde zmętnienie soczewki od razu kwalifikuje się do jej usunięcia. Wskazaniem do usunięcia zaćmy jest pogorszenie widzenia istotnie przeszkadzające w życiu codziennym lub pracy. Zabieg usunięcia zaćmy jest zabiegiem planowym, stąd możliwe jest ustalenie dogodnego dla pacjenta czasu jego wykonania.

Wizyta kwalifikacyjna do zabiegu usunięcia zaćmy

Każdy pacjent zainteresowany zabiegiem usunięcia zaćmy musi przejść wizytę kwalifikacyjną, w trakcie której wykonywany jest szereg badań okulistycznych oraz wyliczana jest moc i wybierany rodzaj soczewki wszczepianej później, w trakcie zabiegu.

UWAGI PRAKTYCZNE

Warunkiem niezbędnym do zapisania pacjenta na tego typu wizytę jest posiadanie skierowania od lekarza okulisty.

Pacjent bez skierowania może umówić się na wizytę do okulisty również w naszym Ośrodku.

W celu przeprowadzenia pełnego badania okulistycznego, w trakcie wizyty, pacjentowi podawane są krople powodujące rozszerzenie źrenic. Skutkiem ich działania może być krótkotrwałe pogorszenie widzenia, dlatego zaleca się, by pacjent po opuszczeniu Ośrodka nie prowadził

pojazdów mechanicznych i wrócił do domu w towarzystwie innej osoby dorosłej. Całkowity czas trwania wizyty kwalifikacyjnej, z uwagi na konieczność wykonania specjalistycznych badań, może wynosić około 2 godzin.

Jeżeli pacjent zostanie zakwalifikowany do operacji, najczęściej tego samego dnia otrzymuje konkretny termin zabiegu oraz wszystkie potrzebne informacje i dokumenty.

Jednocześnie lekarz, mając na uwadze przede wszystkim dobro pacjenta, może podjąć decyzję o rezygnacji lub odroczeniu zabiegu, bądź zalecić wykonanie zabiegu w ośrodku wyższej referencji.

Przygotowanie do zabiegu

W dniu zaplanowanej operacji należy zgłosić się w naszym Ośrodku o wyznaczonej wcześniej godzinie.

5 godzin przed wyznaczoną godziną przybycia do centrum na zabieg pacjent nie powinien spożywać posiłków.

Pacjent musi pamiętać o zażyciu wszystkich leków, w szczególności leków na nadciśnienie tętnicze.

Wyjątek stanowią doustne leki obniżające poziom cukru oraz insulina, których nie wolno zażyć pacjentom z cukrzycą, z uwagi na zalecany wcześniej brak posiłku.

Konieczne jest zapewnienie pacjentowi

koncernu HumanOptics lub PolyLens AS66 firmy Polytech.

W ramach zabiegów refundowanych przez NFZ wszczepiamy:

- soczewki jednoogniskowe
- jednoogniskowe soczewki toryczne

Pacjenci decydujący się na zabieg odpłatny (komercyjny) mają możliwość wyboru soczewek z grupy premium, stosowanych w jednoczesnym leczeniu zaćmy i wad refrakcji takich jak astygmatyzm i prezbiopia.

Zaawansowana technologia tych soczewek pozwala na całkowitą niezależność od okularów na wszystkich dystansach po zabiegu.

Więcej informacji na temat stosowanych przez nas soczewek mogą Państwo znaleźć na stronie producenta soczewek Oculentis.

Po operacji

Już następnego dnia po zabiegu odbywa się pierwsza wizyta kontrolna, podczas której lekarz sprawdza stan zoperowanego oka oraz udziela pacjentowi wszelkich informacji dotyczących jego ochrony i pielęgnacji.

Drugą obowiązkową wizytę kontrolną, refundowaną przez NFZ, pacjent odbywa w wyznaczonym terminie. Termin ten przypada w okresie od 14 do 28 dnia po zabiegu.

Bezpośrednio po zabiegu warto pamiętać o

ZAĆMA

w pytaniach i odpowiedziach

towarzystwa osoby dorosłej, która przywiezie pacjenta na zabieg oraz spędzi z nim 24 godziny po operacji. Jest to istotne, ponieważ po zabiegu i znieczuleniu ocena sytuacji i reakcje pacjenta przez pewien czas mogą być słabsze niż zazwyczaj.

Przewidywany czas pobytu na oddziale wynosi około 4-5 h.

Zabieg usunięcia zaćmy

Operacja usunięcia zaćmy wykonywana jest w warunkach Oddziału Chirurgii Jednego Dnia.

Zabieg odbywa się w znieczuleniu miejscowym (kroplowym), w obecności wykwalifikowanego zespołu anestezjologicznego i trwa zazwyczaj od 15-30 minut.

Zabieg usunięcia zaćmy wykonuje się metodą fakoemulsyfikacji, która polega na usunięciu starej, zmętniałej soczewki przy pomocy ultradźwięków. W jej miejsce, przez niewielkie nacięcie o szerokości od 2 do 3 mm wszczepia się sztuczną, zwijalną soczewkę.

W naszym Ośrodku używamy renomowanych, sprawdzonych niemieckich soczewek wewnątrzgałkowych Aspira-aA

kilku podstawowych zasadach:

- należy bezwzględnie stosować się do zaleceń lekarza
- obligatoryjnie zakraplać operowane oko lekami zgodnie z przekazaną instrukcją i schematem
- nie należy dotykać i pocierać zoperowanego oka
- oko należy chronić przed wpływem promieniowania słonecznego

Okres rekonwalescencji po zabiegu trwa około 4 tygodni (czynniki indywidualne), dlatego też zaleca się unikania wysiłku fizycznego w tym czasie.

Efekty operacji

Głównym celem operacji jest poprawa jakości widzenia, co bezpośrednio przekłada się na znaczne poprawienie komfortu życia.

Pamiętać należy, że czas gojenia się oka po operacji jest kwestią indywidualną, jednak u większości pacjentów efekt wykonanej operacji (poprawa widzenia) następuje bardzo szybko.

Stabilizacja widzenia po zabiegu następuje po okresie około 4 - 5 tygodni. W tym czasie możliwy jest dobór okularów do czytania

opracowanie: dr n. med. Monika Podfigurna-Musiela